

עפ"ת 41158/01/23 - עטא נמר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 41158-01-23 נמר נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 647716/2021

בפני כבוד השופטים אלי אברבנאל, חיה זנדברג ומיכל שרביט
המערער עטא נמר ע"י ב"כ עוה"ד בדריה עותמן
נגד מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד יובל קידר, פרקליטות
המשיבה מחוז ירושלים (פלילי)

פסק דין

ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' סגנית הנשיא שרית זוכוביצקי-אורי) מיום 5.12.2022 בפ"ל 3330-09-21.

1. המערער הורשע על פי הודאתו בעבירה של הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו וכן בעבירות של נהיגה בזמן פסילה, נהיגה ברכב ללא ביטוח ונהיגה ללא רישיון תקף, בשל כך שביום 16.9.2020 בשעה 12:00 נהג ברכב פרטי בסמוך למחסום, כשהוא פסול מלנהוג, כשרישיון הנהיגה שלו אינו תקף מיום 23.8.2006, וללא תעודת ביטוח תקפה. המערער עצר בסמוך לכיכר, התחלף עם נוסעת שישיבה לצדו ועבר ממושב הנהג למושב שלצד הנהג, ובכך הכשיל את השוטרים במילוי תפקידם.
2. בית משפט קמא קבע כי מתחם הענישה בעבירות הנ"ל נע בין מספר חודשי מאסר שיוכל וירוצו בעבודות שירות ועד 20 חודשי מאסר, פסילה הנעה בין מספר חודשים ל-10 שנים, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי וקנס.
3. בית משפט קמא הוסיף וקבע כי יש למקם את המערער ברף הבינוני של מתחם הענישה, בין היתר נוכח עברו התעבורתי המכביד הכולל 39 הרשעות קודמות, לרבות עבירות של נהיגה בשכרות, כשהמקרה הנוכחי הוא הרשעתו השלישית בעבירה של נהיגה בזמן פסילה והרשעתו השנייה בעבירה של נהיגה ללא רישיון תקף. המערער אף ריצה עונש מאסר בפועל בשל הרשעתו האחרונה בעבירות תעבורה. בית משפט קמא ראה להתחשב בנסיבותיו האישיות של המערער, בהודאתו ובהליך השיקומי שעבר לעניין גמילתו מאלכוהול, ובהתאם להמלצת שירות המבחן החליט שלא לגזור על המערער עונש מאסר בפועל.
4. בהתאם לכך, גזר בית משפט קמא את עונשו של המערער לשבעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה, פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 7 שנים, פסילה על תנאי וקנס.
5. על גזר דין זה הוגש הערעור הנוכחי, שהתמקד ברכיב הפסילה בפועל.

6. ב"כ המערער טענה כי בית משפט קמא טעה משגזר על המערער פסילה בפועל לתקופה של שבע שנים. לדבריה, בית משפט קמא לא ייחס את המשקל המתחייב לנסיבותיו האישיות של המערער ולהליך השיקום המשמעותי שעבר. לטענתה, ראוי היה לייחס משקל נכבד יותר להודאתו וללקיחת האחריות על ידו, וכן לתקופה הממושכת בה היה נתון במעצר בית. לפיכך, ביקשה כי תקוצר תקופת הפסילה בפועל.
7. ב"כ המדינה ביקש לדחות את הערעור. לדבריו, עונש הפסילה לתקופה של שבע שנים הוא עונש מקל, הכולל התחשבות מרבית בהליך השיקומי שעבר המערער ובנסיבותיו האישיות, ועל כן אין מקום להתערבות בגזר דינו של בית משפט קמא, שפעל על פי הוראתו המפורשת של המחוקק. ב"כ המדינה הדגיש שבית משפט קמא הקל בעניינו של המערער הן כאשר גזר את דינו למאסר לריצוי בעבודות שירות ולא למאסר בפועל, הן כאשר קבע שעונש הפסילה יעמוד על שבע שנים ולא על 10 שנים, בהתאם להוראת המחוקק.
8. המערער בדבריו בפניו שב והביע חרטה, והדגיש את נסיבותיו האישיות ואת ההליך השיקומי המשמעותי שעבר (עמ' 2 לפרוטוקול).
9. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים החלטנו לדחות את הערעור.
10. סעיף 40א(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] קובע שמקום בו אדם הורשע בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, ובעשר השנים שקדמו לכך כבר הורשע לפחות פעמיים בעבירה של נהיגה בזמן פסילה "דינו - נוסף על כל עונש אחר - פסילה מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה, **לתקופה שלא תפחת מעשר שנים**" (ההדגשה הוספה). במקרה הנוכחי, לא הייתה מחלוקת בין הצדדים שמכיוון שהמערער הורשע פעמיים בתקופה כאמור בעבירה של נהיגה בזמן פסילה לפני הרשעתו בעבירה הנוכחית, אזי סעיף 40א(א) הנ"ל חל בעניינו (ראו עמ' 1 לפרוטוקול). נקודת המוצא היא אפוא שתקופת הפסילה של המערער לא תפחת מעשר שנים.
11. סעיף 40א(ג)(1) לפקודת התעבורה מוסיף וקובע שבית המשפט רשאי "**בנסיבות מיוחדות** שיפרש בפסק הדין, להורות על פסילה לתקופות קצרות יותר... ובלבד ששוכנע כי אין בהמשך הנהיגה על ידי הנאשם משום סכנה לציבור" (ההדגשה הוספה). הנה כי כן, על פי דברו המפורש של המחוקק נדרש שתקיימנה "נסיבות מיוחדות" על מנת שבית המשפט יורה על פסילה לתקופה קצרה מעשר שנים.
12. במקרה הנוכחי, סבר בית משפט קמא שתהליך השיקום החיובי שעבר הנאשם ונסיבותיו האישיות הן בבחינת "נסיבות מיוחדות" כנדרש, ולכן הורה שעונש הפסילה יעמוד על שבע שנים ולא על עשר שנים. אין כל עילה להתערב בקביעה זו ולהקל בעונשו של המערער מעבר לכך.
13. כחלק מהמאבק בנגע תאונות הדרכים ביקש המחוקק בהוראת סעיף 40א(א) הנ"ל לקבוע דין מחייב לפיו הכלל במקרה של רצידיביזם בביצוע העבירה החמורה של נהיגה בזמן פסילה יהיה פסילה לתקופה שלא תפחת מעשר שנים. אין מקום לעשות את כוונת המחוקק פלסתר, ולהפוך את הריג הקבוע בסעיף 40א(ג) לכלל. ומעניין הוא שלכתחילה בהצעת החוק הוצע לקבוע כי הכלל במקרה של הרשעה בשלוש עבירות של נהיגה בפסילה יהיה פסילה **לצמיתות**. הטעם לכך היה כדלקמן:
- "לפי נתונים שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לשנת 2005, בשנה האמורה אירעו 381 תאונות דרכים קטלניות, אשר בהן נהרגו 448 בני אדם... הצעת החוק המתפרסמת בזה באה לקבוע פסילה לצמיתות של נהג

שהורשע בשלוש עבירות חמורות" (הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 83) (פסילה לצמיתות בשל הרשעה בשלוש עבירות חמורות), התשס"ז-2007, ה"ח 271).

14. על כן, משעה שבית משפט קמא שקל את כלל הנסיבות לקולא בעניינו של המערער, וראה להורות על חריגה מהכלל ולקבוע שתקופת הפסילה של המערער תעמוד על שבע שנים, והוסיף וקבע שהמערער לא יידון למאסר בפועל, אין כל עילה להתערב בתקופת הפסילה שנקבעה על ידי בית משפט קמא.

15. והשוו לרע"פ 4299/20 **חמדאן נ' מדינת ישראל** (9.7.2020), שם אישר בית המשפט העליון עונש פסילה לתקופה של שבע שנים ביחס למי שנהג בזמן פסילה בפעם השלישית, בהינתן כבדת דרך משמעותית שעבר לפי תסקיר המבחן. בית המשפט לא ראה מקום לקצר בעונש הפסילה של המערער מעבר לכך. כדברי כב' השופט קרא:

"לא ניתן להתעלם מחומרתן של העבירות בהן הורשע המבקש ומהישנותן... יתרה מכך, עונש הפסילה שהוטל על המבקש נופל מעונש הפסילה המינימאלי הקבוע בסעיף 40א(א)(1) לפקודת התעבורה" (שם, בפסקה 4 להחלטה).

אשר על כן, הערעור נדחה.

המזכירות תמציא את פסק הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, י"ב אדר תשפ"ג, 05 מרץ 2023, בהעדר הצדדים.

מיכל שרביט,
שופטת

חיה זנדברג,
שופטת

אלי אברבנאל,
שופט